Sosyal Medyada Estetik ??lem Yapt?rma Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Medyada Estetik ??lem Yapt?rma Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30740

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal Medyada Estetik ??lem Yapt?rma Alg?s? Ölçe?i (SME?AYÖ), bireylerin sosyal medya platformlar?n?n etkisi alt?nda estetik cerrahi veya benzeri i?lemlere yönelik alg?lar?n?, tutumlar?n? ve bu i?lemlerin gereklili?ine dair inançlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle sosyal medyan?n güzellik standartlar? üzerindeki rolünü ve bu durumun estetik müdahaleleri bir **ihtiyaç** olarak alg?lamaya yol aç?p açmad???n? incelemektedir.

Ölçek, **Gül Dilek Türk** ve **Seda Bayrakc?** taraf?ndan 2020 y?l?nda geli?tirilmi? olup, sosyal medyan?n yayg?nla?mas?yla birlikte toplumsal estetik alg?lar?ndaki de?i?imi bilimsel olarak tespit etmeyi hedefler. Ölçek, toplam 18 maddeden ve 4 faktörden olu?an bir yap?ya sahiptir. Derecelendirme sistemi olarak 5'li Likert tipi kullan?lmaktad?r. Yap?sal geçerlili?i Faktör Analizi yöntemleriyle, güvenilirli?i ise Cronbach Alpha katsay?s? ile ba?ar?l? bir ?ekilde test edilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Medya, Estetik ??lem, Alg?, Beden ?maj?, Psikometrik Ölçek, Faktör Analizi, Cronbach Alpha, Güzellik Standartlar?.

Yazarlar

Gül Dilek Türk, Seda Bayrakc?

Amaç

Sosyal Medyada Estetik ??lem Yapt?rma Alg?s? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin sosyal medya içeri?iyle yo?un etkile?imi sonucunda estetik i?lemlere kar?? geli?tirdikleri alg? ve tutum düzeylerini güvenilir bir ?ekilde saptamakt?r. Ölçek, sosyal medya platformlar?nda idealize edilmi? görsellerin ve estetik cerrahi reklamlar?n?n yay?lmas?n?n, kullan?c?lar?n beden memnuniyetini nas?l etkiledi?ini ve bu durumun estetik müdahaleye yönelme e?ilimini nas?l art?rd???n? ölçmeyi hedefler.

Bu araç, ayn? zamanda estetik i?lemlerin toplumsal bir norm veya zorunluluk olarak kabul edilme derecesini belirlemekte kritik bir rol oynar. Ara?t?rmac?lar, bu ölçe?i kullanarak, estetik cerrahiye dair sosyal medya kaynakl? **yanl?? bilgilendirmelerin** etkilerini ve estetik i?lemlerin bir ihtiyaç olarak alg?lan?p alg?lanmad???n? derinlemesine inceleyebilirler.

Yap?

SME?AYÖ, sosyal medya içeri?iyle etkile?im sonucunda olu?an estetik alg?s?n? ölçen çok

ARABPSYCHOLOGY.COM

boyutlu bir yap?y? temsil eder. Ölçek, idealize edilmi? güzellik standartlar?na maruz kalman?n ki?isel tatminsizli?i art?rarak estetik müdahaleleri normalize etme sürecini inceleyen psikolojik bir yap?y? hedef al?r.

Ölçe?in kuramsal yap?s?, 4 ana faktör alt?nda toplanm?? 18 maddeden olu?maktad?r. Bu faktörler, sosyal medyan?n etkileri alt?nda estetik i?lemlere yönelik alg?n?n çe?itli alt boyutlar?n? (örne?in, estetik cerrahiye dair bilgi kirlili?i, estetik i?lemlerin toplumsal normalle?mesi ve ki?isel ihtiyaç olarak alg?lanmas?) ölçmektedir. Bu çok faktörlü yap?, sosyal medyan?n karma??k ve çe?itli etkilerini ayr?nt?l? olarak analiz etme olana?? sa?lamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?i, geli?tirme çal??mas? kapsam?nda **Faktör Analizi** uygulanarak incelenmi?tir. Bu analizde, 18 maddenin kuramsal olarak beklenen 4 faktörlü yap? alt?nda anlaml? yükler verdi?i tespit edilmi?tir. Elde edilen sonuçlar, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçlad??? yap?y? tutarl? ve geçerli bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???, güvenilirlik analizlerinde standart bir yöntem olan **Cronbach Alpha** katsay?s? hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. Çal??mada elde edilen yüksek Cronbach Alpha de?erleri, ölçek maddelerinin birbiriyle yüksek düzeyde tutarl? oldu?unu ve ayn? psikolojik yap?y? güvenilir bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r. Bu bulgular, ölçe?in ara?t?rmalarda istikrarl? ve güvenilir sonuçlar üretebilece?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Sosyal Medyada Estetik ??lem Yapt?rma Alg?s? Ölçe?i, yürütülen ke?fedici faktör analizi (KFA) sonucunda toplam 18 maddeden olu?an ve **4 faktörlü** bir yap? sergilemi?tir. Bu 4 faktör, sosyal medyan?n estetik alg?s? üzerindeki farkl? etkile?im biçimlerini yans?tmaktad?r.

Faktör yap?s?n?n belirlenmesi, sosyal medya kaynakl? estetik alg?daki de?i?imlerin tek boyutlu de?il, çe?itli bile?enlerin bir araya gelmesiyle olu?tu?unu göstermi?tir. Bu yap?, ara?t?rmac?lar?n estetik i?lemlere yönelik tutumlar? etkileyen spesifik faktörleri (örne?in, yan?lt?c? bilgiye maruz kalma veya sosyal kar??la?t?rma e?ilimi) ayr? ayr? incelemesine olanak tan?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Sosyal medyay? aktif kullanan genel popülasyon.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Özellikle genç yeti?kinler ve üniversite ö?rencileri örneklem olarak al?nm??t?r).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, sosyal medya kullan?m? ve estetik i?lemlere dair içeriklere maruziyet aç?s?ndan standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?larak yan?tlan?r:

Kesinlikle kat?l?yorum (5)
Kat?l?yorum (4)
Karars?z?m (3)
Kat?lm?yorum (2)
Kesinlikle kat?lm?yorum (1)

Anahtar Kelimeler

Sosyal Psikoloji, Sa?l?k Psikolojisi, Medya Etkisi, Beden Alg?s?, Estetik ??lem Yapt?rma E?ilimi, Psikometri, Sosyal Medya Kullan?m?, Alg?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi Mevcut De?il

?leti?im E-posta Adresleri: guldt.ir@gmail.com (Sorumlu Yazar: Gül Dilek Türk)

Yaz??ma Adresi: Kaynak makalede belirtilen kurumsal adres (Detayl? bilgi için yazarla ileti?ime geçilmesi önerilir.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sosyal Medyada Estetik ??lem Yapt?rma Alg?s? Ölçe?i, **2020** y?l?nda akademik bir makale kapsam?nda Gül Dilek Türk ve Seda Bayrakc? taraf?ndan geli?tirilmi?tir. Ölçe?in akademik veya ticari olmayan ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle sorumlu yazar **Gül Dilek Türk** (guldt.ir@gmail.com) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?u adresten indirilebilir: sosyal-medyada-estetik-islem-yaptirma-algisi-olcegi-toad.pdf.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Türk, G., ve Bayrakc?, S. (2020). Sosyal Medya ve Toplumda De?i?en Estetik ??lem Yapt?rma Alg?s?. *AJIT-e: Bili?im Teknolojileri Online Dergisi, 10*(39), 118-135.

DOI: https://doi.org/10.5824/ajit-e.2019.4.005

Makale ?ndirme Ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Sosyal Medyada Estetik ??lem Yapt?rma Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sosyal medya yoluyla estetik cerrahi hakk?nda yanl?? bilgilere sahip oldu?umu fark ettim.
Sosyal medya ile birlikte estetik i?lemlerin bir ihtiyaç oldu?unu dü?ünmeye ba?lad?m.

(Not: Ölçek toplam 18 maddeden olu?mas?na ra?men, kaynakta sadece iki örnek madde sa?lanm??t?r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM